

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XIII. Verúmne sit, quosdam continere non posse, vt id quasi iusta
ratione ad voti solutionem prætexatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

secura & optabilis Christianæ religionis suscepio,
et si multos, ea semel suscepta, labi gravius & tuere vi-
deamus: ob id dum taxat quod vitam nolint agere soe-
professioni congruētem de quibus scriptum est: Me-
lius erat eis, non nosse viam veritatis, quā in post agniti-
tam relabi, & discedere ab eo, quod illis traditū era,
sancto mandato. ita non est propterea ad instituti mo-
nastici sublimitatem periculosus ascensus, quod mul-
ti sua voluntate & locordia præcipites ruāt. nisi fore
ex personæ videntis qualitate & conditione emergat
metuendi causa periculi: quia videlicet non se antea
præpararit, rebusque necessariis instruxerit: nec profi-
ciendi studium præ oculis habuerit, sed vita otium, &
ventris cultum. Alioqui per se quidem, & suapte na-
tura, monastici ratio instituti facilis & tuta est, lon-
giusque à periculis ruinæ remota, quam vita & con-
uersatio secularis. Et quamvis illam ingredi virtus
& arctioris vita viam, nisi Deo donante & opitulante
nequeamus; non tamen ratione caret, inquit Augu-
stinus Epistola 105. ut nos promittamus, & Deus fa-
ciat; præsertim cum hoc ita faciat, ut id in nostra po-
testate, si vigilemus & oremus, esse voluerit.

CAPUT XIII.

*Verūmne sit, quosdam continere non posse, vt id quā
iusta ratione ad voti solutionem prætexatur.*

*Epist. 11.
lib. 1.*

AT reperiuntur, inquis, qui postquam ad culmen
hoc vita perfectionis ascenderint, non quidem
nolint continere, sed non possint. Quod ipsum & Cy-
prianus expressissime videtur: Si autem perseverare no-
lunt, inquit, aut nō possunt, melius est ut nubāt, quam
vt in ignem delicijs suis cadant. Quo loco et si de his
virginibus quae velatæ essent, non loquitur, propterea
quod nubere his non erat melius futurū: tamen quo-

dam c
te nera
Cypri
non a
lunat
gunt,
le est.
quia t
traria
Quod
de ma
cere L
iam c
uam
bueri
illa n
est, m
ad si
tor n
lent.
teran
auter
direx
dicit
Deo
men
ti; se
extra
caelū
miq
min
vos p
& gl
mod
te ne

dam cœpisse continere, nec in eo quod cœperant̄ perseverare potuisse, illa disiunctione significat. Verūm Cyprianus illas non posse dixit perseverare, quæ etiā non auersam omnino gerant à continendi studio voluntatem; tamen non tantum volunt, tantumque diligunt, quantū ad agēdum ac perseverandū velle necessitatis est. Quocirca nō ob aliud non posse dicūtur, quam quia nondum satis volunt efficaciter, ut carnem contraria concupiscentem, fortiore spiritus robore vincat. Quod nō de consilijs modò Euangelicis, verum etiam demandatis ipsis verissimè dicitur. Qui enim vult facere Dei mandatum, inquit Augustinus, & nō potest: Cap. 17. lib. De gratia & libero arbitrio.

iam quidem habet voluntatem bonam, sed adhuc parvam & inualidam. Poterit autem, cùm magnam habuerit & robustam. Quando enim martyres magna illa mandata fecerunt; magna vtique voluntate, hoc est, magna charitate fecerunt. Hæc Augustinus. Atque ad similem modum in Euangeliō Iudeo quoque dicuntur non potuisse credere, quia nimisrum credere nolent. Quare enim, inquit Augustinus, credere non poterant? Cito respondeo, quia nolebant. Inter cæteras autem cupiditates, quæ à credendo voluntatem impedit, non sola erat diuitiarū cupiditas, propter quam dicit Lactantius libro septimo, pauperes & humiles Deo facilius credere, quām diuites, qui sunt impedimentis pluribus implicati; imo catenati & compediti; servient ad nutū dominæ cupiditatis, quæ illos inextricabilibus vinculis irretigit: nec possunt, inquit, in celū aspicere, quoniā mens eorum in terrā prona, humique desixa est: verūm & illa una erat, de qua Dominus in Euangeliō non siluit, cùm ait: Traſlatuſ 13.
in caput 12.
Lactantius. *Quomodo Iohann. 9.* vos potestis credere, qui gloriam ab iniuicem accipitis, & gloriam quæ à solo Dō est, non queritis? Quem in modum nobis quoque dicere licet ijs qui se contineunte non posse queruntur: *Quomodo vos potestis continere,*

558 DE CHRIST. LIBERT. LIBER X.
tinere, qui otium, qui mulierum colloquia, qui con-
sortia periculosa non vitatis? qui orationibus & pijs
studijs non vacatis? Nec verò cur credere nō possent,
aliò causam Dominus retulit, quām ad illorum volu-
tatem, quam se Prophetæ verbis præuidisse significat.
Idecirco enim, inquit, nō poterant credere, quia iterum
dicit Isaias, Excæcauit oculos eorum. Quæ sententia
hoc verborum ordine intelligenda est: Idecirco nō po-
terant credere, quia, sicut dixit Isaias, excæcati erant,
idque malitia sua: quam cæcitatem quoniam illorum
mala voluntas meruerat, hīc iudicium Dei deferentis
experti sunt. Quapropter illos Deus ipse dicitur exca-
casse, sicut alio loco dicitur cor Pharaonis indurasse.
Sicenim excæcat (inquit Augustinus) sic obdurat Deus.

In Psal. 132. deferendo & non adiuuando: quod occulto iudicio
facere potest, iniquo non potest. Debet ergo, inquit
idem, esse impiger animus, ut & voneat, & reddat; ne
cūm se minus putat idoneum ad reddendum, piger
sit ad vouendum. Et hactenus quidem ista tractasse
sit satis.

DE

Euan
tum
accin
consi
bera
ma e
supr